

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Governatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 6. Quàm bono dolo Macarius diuitem virginem deceperit, vt gauderet de
eo, quod inuita amiserat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

tanto malo materia subducta est. Perdidisti pecuniam! & illa quidem quam multos? eris nunc in via expeditior, domi tutior. Non habebis, sed non timebis heredem. Exoneravit te fortuna, si intelligis, & tutiore loco posuit. Damnum putas? remedium est. Desles, gemis, miserum te clamitas, quod opibus excussus es? Tuo vitio ista tibi iactura tam tristis est. Non tam molestè ferres, si tamquam perditurus habuisses. Perdidisti pecuniam! nempe quam, ut tu haberes, alius ante perdididerat. Vide Petrarch. l. 2. de remed. vtr. fort. dial. 13.

§. VI.

Quàm bono dolo Macarius divitem Virginem deceperit, ut gauderet de eo, quod inuita amiserat?

Quid si vel inuito ademptæ opes profint, atque is maximè profit, qui vel maximè videtur nocuisse? Cùm essem astutus, inquit 2. Cor. 12. 16. Apostolus, dolo vos cepi; hoc est, artificiosa solertia, & cauta prudentia vos conuertit. Nam, ut S. Thomas existimat, eo loco, abusu S. Thom. 2. 2. q. 55. art. 4. ad 1. suè in bonam partem accipiuntur. Sic decipi, non est iniuriam pati, sed beneficio affici: ditatque alterum, qui eum dolo bono spoliat. Audi factum felix eventu, forte conatu, quod meritò Helenopolitanus Episcopus Palladii c. 6. Hist. Lausiac.

pus Palladius memoriae mandauit. Erat quaedam Alexandria virgo solum nomine, habitus quidem humilis, animi autem instituto parca, gloriosa & insolens, & laborans auaritia, auaritia potius, quam DE I amans: ex rebus suis nullum unquam exhibens, non hospiti, non pauperi, aut afflicto, non monacho, non virgini, non Ecclesiae vel obolum unum. Ea multis sanctorum Patrum admonitionibus incitata, non repellat graue pondus diuitiarum. Erat autem et quoque genus, ex quo sororis suae filiam in filiam adoptauerat. Cui noctu & diu sua pollicebatur, cum ipsa excidisset ab opibus caelestibus. Nam haec quoque est una species fraudis diaboli, qui praetextu amoris in cognatos, efficit ut nascatur auaritia. Nam quod ei nulla cura sit generis, hinc patet. Ipse enim docuit, & fratrem & matrem, & patrem occidere. Idque est ex scripturis extra controuersiam. Sed etsi videatur nonnullis curam cognatorum inserere, non hoc facit quod illis bene velit, sed ut eorum, qui ei parent, animam aperte exerceat ad iniustitiam, cum ipse sciat latam sententiam, quae dicit: Iniusti regnum DEI non possidebunt, &c. Huic virgini, quae solo nomine sibi parauerat appellationem, moribus autem erat aliena ab exercitatione, cum venam, ut dicitur, vellet incidere
ad le-

ad lenandam auaritiam, sanctissimus Macar-
 rius presbyter & Praefectus Ptochotrophy eo-
 rum, qui sunt corpore mutilati, talem astum ex-
 cogitat. Erat enim is à iuuentute lapidarius.
 Ad eam autem accedens, dicit: in me incide-
 runt pulchra gemma, smaragdi & hyacinthi;
 nec scio, an sint furtivi, an alicuius mercato-
 ris, non constituitur enim eis pretium, cum
 aestimationem superent: qui habet autem, ven-
 dit eas quingentis nummis. Si ergo tibi visum
 fuerit, eas accipere, da quingentos nummos;
 potes ex unâ gemmâ accipere quingentos, reli-
 quis autem uti ad variandum mundum filiae
 tuae sororis. Cùm autem, qua dicebatur virgo,
 tota penderet a puellâ, inescatur eius ornanda
 cupiditate: & praecipit ad eius pedes, & dixit:
 Rogo te, ne quis alius eas accipiat. Eam ergo
 adhortatur sanctus, dicens: Veni vsque ad do-
 mum meam, & eas aspice. Illa autem noluit;
 sed ei praebebat quingentos denarios, dicens: Ro-
 go te, ipse eas, ut vis, cape. Nolo enim videre
 hominem qui eas vendit. Cùm autem quingen-
 tos denarios ab eâ accepisset sanctus Macarius,
 dat eas ad usum Ptochotrophy. Cùm autem
 multum tempus praterisset, quoniam existi-
 mabatur Alexandria senex vir esse summe pius
 ac misericors, vixit autem ad centum vsq; an-

nos, cuius tempore nos quoque fuimus, veretur eum admonere. Tandem cum eum inuenisset in Ecclesia, dicit ei: Rogo te, quid iube de lapidibus, pro quibus dedimus nummos quingentos? ille ei respondit, dicens: a quo die milia dedisti aurum, eos impendi in pretium gemmarum, & si velis eas videre, veni in hospitium. Illic enim sita sunt gemmae, & vide: quod si tibi non placeant, tolle aurum tuum. Venit autem illa lubentissime. Habebat autem Prochorophium in superiori quidem parte mulieres, in inferiori autem viros. Cum ea autem accessisset, introducit eam in vestibulum, & dicit ei Iustus Macarius: Quid vis primum videre, hyacinthos an smaragdos? Ea vero illi dicit: Quod tibi videtur. Ille vero eam ducit in partem superiorem, & ostendit ei mulieres noancas ac mutilas, & orbatas oculis, & dicit ei: Ecce hyacinthi. Deinde deducit eam in partem inferiorem, & ostendit ei viros, dicens: Ecce smaragdi; & existimo, non inueniri his pretiosiores: quod si tibi non placeant, accipe aurum tuum. His ergo sic gestis, pudore affecta virgo exiit, & domum reuersa magnum accepit dolorem, quod hanc rem ex DEO non fecisset, sed adducta necessitate. Postea autem gratias egit presbytero, cum puella, cuius curam gerebat, post nuptias mor-

na esset; sine liberis, ipsaq; deinceps vitam suam
recte instituit.

§. VII.

Macarij, & Ioannis Eleemosynarij, in paupe-
ribus iuuandis, quo modo imitandum sit
exemplum?

Multis sanguinis copia laborantibus,
prodest venam secari. Auaris pecuniam au-
ferre, est sanguinem mittere. Quo pacto
misit huic mulieri Macarius; quæ vitam
numquam rectè instituisset, tot nummis
onerata. Nemo tamen hinc erroris debet
sumere occasionem. Nec enim fures, aut
prædones excusabuntur, si, dum clepunt,
aut rapiunt pecunias, dicunt se auaris san-
guinem mittere, alioquin & carnifex, cum
eos cultro suo subiecerit, dicet se illis san-
guinem missurum. Alia, & sancta arte Ma-
carius faminae isti nummos abstulit, eos
redditurus, nisi tandem vel lubens consen-
sisset. Ut autem consentiret, videtur illa
ipsa pecunia impetrasse, quam pro eius ani-
mæ salute Macarius in egenos erogauit.
Vtinam Macarius haberet multos imitato-
res, qui pecuniam pretiosis vestibus, sum-
tuosis spectaculis, Antonianis conuiujs,
aut alij vanitati destinatam, in pauperes,